

Přečti a tučně vyznačené zapiš do sešitu

Stalinismus 1948-1956

- 1. Komunisté zahájili diktaturu.** Úřady prošly čistkou a nekomunisté byli odstraněni, prchali do zahraničí. Zde vzniká tzv. 3. odboj za demokracii. **Nedemokratické volby 1948 = jediná společná kandidátka! Vláda i parlament od té doby pouze schvalovaly programy komunistů.**
- 2. Po Benešově smrti prezidentem zvolen Klement Gottwald. Předsedou vlády Antonín Zápotocký.**
- 3. Za pomoci sovětských poradců byl odpor společnosti likvidován.** Pronásledována byla církev, zrušeny mužské řády (řeholníci do dolů), biskupové vězněni. Pronásledováni liberálové, sokolové, členové západního odboje.
- 4. Byly inscenovány politické procesy podle sovětského vzoru. Byly nezákonné, o rozsudku rozhodovala KSČ a StB (tajná Státní bezpečnost): popraveni generál H. Píka, bývalí demokratičtí** byli například: ministři Laušman a Drtina, národně socialistická **poslankyně Milada Horáková**, ale i komunisté Slánský a Clementis. Mnozí další zavřeni (budoucí prezident Husák) – celkem kolem 200 tisíc, stovky lidí popraveny. Gestapácké metody mučení (v Uherském Hradišti vyšetřovatel A. Grebeníček). **Na vojně zřízeny pro politicky nespolehlivé oddíly PTP (pomocné technické prapory)** – práce v uranových dolech (viz. Film Černí baroni). Tábory nucených prací.
- 5. Byl zrušen soukromý sektor, provedena násilná kolektivizace zemědělství.** ČSR bylo včleněno do sovětské hospodářské sféry a jako nejprůmyslovější muselo zásobovat zaostalé agrární země, hlavně stroji. Muselo vybudovat těžký průmysl (přitom nedostatek surovin!) a zbrojit (generál Čepička-zeť Gottwalda). Trvá přidělový systém, lehký průmysl zaostává.

6. **Zavedeny pětileté plány**, ale došlo k hospodářskému zhroucení, proto stát provedl 1953 tzv. měnovou reformu, de facto okradení obyvatel o jejich úspory znehodnocením měny. To vedlo k demonstracím – potlačilo SNB a armáda.

7. **Kulturní devastace** (tzv. socialistický realismus), likvidace střední vrstvy, na vedoucí posty tzv. dělnické kádry bez vzdělání i zkušeností, jediná ideologie, zákaz náboženství, potlačování vzpomínek na TGM.

8. 1953 smrt Stalina a za týden Gottwalda. Prezident Antonín Zápotocký. První tajemník ÚV KSČ Antonín Novotný.